

Butlletí Àrquies

El butlletí trimestral de la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat
Setembre 2015

EDITORIAL

Ciutats refugi: l'abast de la iniciativa

REFLEXIONS

Catalunya ha de desenvolupar el seu
Pla de Protecció Internacional

VIOLACIONS DE DRETS HUMANS

Conflictes actuals; conflictes oblidats

Perseguides per ser dones

Drets econòmics, socials, culturals i ambientals

Orientació sexual i identitat de gènere

TESTIMONIATGE DE FODOY

Refugiat polític de Gàmbia

SUMARI

EDITORIAL

3 Ciutats refugi: l'abast de la iniciativa

REFLEXIONS

6 Catalunya ha de desplegar el seu Pla de Protecció Internacional

VIOLACIONS DE DRETS HUMANS

9 Conflictes actuals; conflictes oblidats

10 Perseguides per ser dones

11 Drets econòmics, socials, culturals i ambientals

12 Orientació sexual i identitat de gènere

TESTIMONIATGE

13 Foday
Refugiat polític de Gàmbia

CCA(R)

Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat | 10 ANYS COMPROMESOS

Editorial

Miguel Pajares

President de la Comissió
Catalana d'Ajuda al Refugiat

Publicat originàriament en
[Actualidad Humanitaria](#)

Ciutats refugi: l'abast de la iniciativa

Les polítiques d'immigració i asil practicades a Europa, guiades per l'obsessió d'allò que els governs anomenen "lluita contra la immigració il·legal" estan suposant una greu vulneració de les nostres lleis d'asil i dels tractats internacionals, ja que el bloqueig de les fronteres que s'està practicant impedeix que les persones que fugen de guerres o persecucions arribin a territori d'asil. Milers de morts en naufragis al Mediterrani, masses humanes atrapades a zones frontereres, màfies fent negoci amb elles per a traslladar-les a Europa..., tot això té com a punt de partida una política de fronteres l'objectiu de la qual no és un altre que impedir que els refugiats arribin als nostres països.

Però l'actual crisi de refugiats ha arribat a tal nivell que les societats europees han començat a reaccionar. Les darreres setmanes ha sorgit un moviment solidari de grans dimensions. És un moviment esperançador perquè ens mostra que les nostres societats encara estan vives en la seva disposició de defensar les llibertats i els drets humans. Milers de famílies s'han prestat per tota Europa per acollir a refugiats, diferents estaments socials, esportius i culturals s'han sumat al "welcome refugees" i molts municipis estan recolzant la seva entrada i acollida. A Espanya, ha sorgit un moviment sense precedents de ciutats que es presten a això. La proposta va sorgir d'Ada Colau, alcaldessa de Barcelona, i es va estendre amb rapidesa en pocs dies. Tot aquest moviment és, sens dubte, una contribució de gran valor per acabar amb la mesquinesa i l'egoisme amb el qual els governs havien respost fins al moment. Ara parlen de noves quotes d'acollida en termes que eren impensables fa unes setmanes.

Editorial

Tanmateix, ara més que mai és necessari precisar quines mesures s'han de prendre perquè els refugiats exerceixin el seu dret d'asil i quines responsabilitats tenen les diferents institucions. Per exemple, l'oferta que moltes famílies espanyoles

Aquest és el marc de drets que té un sol·licitant d'asil i l'Estat és qui està obligat a finançar-lo. A Espanya, són organitzacions, com CEAR, les que donen tota l'atenció integral que cada refugiat requereix. Les subvencions públiques que

estan fent per acollir a famílies síries a les seves cases exigeix una certa reflexió. És suficient amb que la família d'acollida esperi a l'altra a l'estació o a l'aeroport i se l'emporti a casa? Certament, no. D'entrada, hem de tenir en compte l'estatus que ha de tenir la família nouvinguda: si no es fa cap tràmit legal, els seus membres es converteixen en immigrants en situació irregular. Y no ho són. Són refugiats que han de ser tractats com a tal.

Reconèixer-los com a refugiats implica diverses coses: que el govern espanyol faciliti l'entrada; que es presenti una sol·licitud d'asil individualitzada per a cada persona; que aquesta sol·licitud sigui admesa a tràmit; que, a partir d'ací, se'ls doni l'acollida a la qual per llei els sol·licitants d'asil tenen dret (allotjament, manutenció...); que rebin l'atenció legal necessària per a fer el seguiment de la seva sol·licitud; que rebin assistència psicològica (molt important en el cas dels refugiats perquè han fugit de guerres o persecucions); que rebin recolzament per a la integració i assessorament per a la inserció laboral; etc.

reben serveixen per a mantenir pisos o centres d'acollida i els professionals que donen l'atenció legal, social, psicològica, etc. No obstant, fins ara les subvencions han estat molt per sota de les necessitats i la majoria de sol·licitants d'asil no han rebut l'atenció deguda. Tot això s'ha de tenir en compte a l'hora de veure quines aportacions poden fer les ciutats-refugi al

nostre país. La primera ja l'han feta: sortint a la defensa de l'asil, han generat solidaritat social i han posat al govern davant del repte de canviar la seva política i obrir-se a l'acollida de refugiats; però convé precisar també les aportacions pràctiques que les ciutats poden fer, i les més específiques són, sens dubte, aportar habitatges per a refugiats i recolzar a les associacions que els donen atenció (subvencionant la contractació de professionals, etc.). En aquest marc pot encaixar l'oferta que moltes famílies estan fent per acollir a refugiats a casa seva, però crec que el que he explicat als paràgrafs anteriors deixa clar que aquest encaix no és fàcil. D'aquesta manera, l'aposta principal que els consistoris de les ciutats-refugi han de fer és la d'aportar habitatges i recolzament a les entitats socials especialitzades en la gestió de l'asil. I ho han de fer, a més, sense que això serveixi perquè l'Estat s'inhibeixi de les seves obligacions en aquesta matèria, és a dir, deixant clar que les aportacions de les ciutats són complementàries a les de l'Estat i exigint que aquest incrementi les seves.

Editorial

Tanmateix, malgrat que ho hagi deixat per a l'última part d'aquest article, hi ha un fet anterior a tot això: perquè es produeixi l'acollida de refugiats, primer han d'entrar al país. Aquí resideix el quid de la qüestió; l'objectiu central de la batalla que hem de lliurar és aquest moment. Al món hi ha 60 milions de refugiats i no són els països rics precisament aquells que acullen a un major nombre. La guerra de Síria ha generat ja més de quatre milions, dels quals els 28 països de la Unió Europea acullen a menys del 10% (he apujat aquest percentatge, respecte al que donen les organitzacions internacionals, perquè inclogui amb escreix als que han arribat les darreres setmanes). Només Turquia té cinc vegades més refugiats siris que el conjunt de països de la Unió Europea. Per això, el que Europa ha de fer és complir amb la Convenció de Ginebra sobre Refugiats i obrir vies accessibles

perquè les persones que fugen de guerres o persecucions entrin als nostres països. Les morts al Mediterrani i els drames que viuen les famílies transportades per les màfies s'acabaran en el moment en què s'obrin les vies segures.

Els governs europeus estan parlant de recol·locar a 120.000 refugiats (les imatges difoses i la solidaritat ciutadana els ha obligat a superar la xifra inicial de 40.000). Aquest és un pas en la bona direcció, tot i que l'ACNUR ha dit que almenys s'hauria de recol·locar a 200.000. Tanmateix, aquests refugiats per als quals es discuteixen les quotes de recol·locació són persones que ja estan dins de la Unió Europea, són els refugiats que han arribat a Itàlia, Grècia o Hongria i que han de ser redistribuïts per altres països

de la Unió. Per tant, tot el debat de les quotes segueix sense donar resposta a l'assumpte principal: com entren a Europa els que encara no ho han fet. És a dir, com entren sense jugar-se la vida al Mediterrani ni posar-se en mans de les màfies. Les ciutats-refugi, les organitzacions socials i totes les persones solidàries hem d'exigir als governs que no es limitin a parlar de quotes de recol·locació i abordin d'una vegada per totes el debat sobre les vies segures d'entrada.

De què parlem quan diem vies segures? Parlem de que les ambaixades i els consolats europeus que hi ha als nostres països de trànsit donin visats d'entrada a les persones que procedeixen de països en guerra, de manera que només hagin de comprar un bitllet d'avió o un altre mitjà de transport per arribar a un país europeu. Això comporta diferents possibilitats:

una és que els refugiats puguin sol·licitar l'asil a les ambaixades (ara no poden); una altra és que les ambaixades dispensin visats humanitaris perquè els refugiats entrin a Europa i sol·licitin l'asil aquí; una altra és eliminar l'exigència de visat per als ciutadans de països en guerra; una altra és ampliar el reasentament de refugiats que estan acollits per l'ACNUR en països de trànsit perquè siguin traslladats a Europa de manera organitzada. Totes aquestes accions es redueixen, en definitiva, a una: que els refugiats puguin arribar a un país d'asil europeu sense jugar-se la vida en el trajecte. Aquest és el gran repte. Aquesta és la gran exigència que els consistoris de les ciutats-refugi han de plantejar als governs. Aquest és el salt qualitatiu que ha de fer el dret d'asil a Europa.

Reflexions

Catalunya ha de desplegar el seu Pla de Protecció Internacional

Comunicat de la xarxa Asil.Cat

Compartim el comunicat que va emetre la xarxa Asil.Cat sobre el Pla de Protecció Internacional de Catalunya. Aquest comunicat agraeix la disposició de les institucions públiques així com la solidaritat ciutadana per a l'acollida de refugiats. No obstant, alerta també dels perills de crear xarxes paral·leles i emet recomanacions per garantir una acollida professional i a llarg termini.

Les entitats membres d'Asil.Cat valorem molt positivament les mostres de solidaritat de la ciutadania catalana amb les persones refugiades que han tingut lloc durant les darreres setmanes. També el compromís que han mostrat les institucions catalanes pel que fa a l'acollida d'aquestes persones.

Així mateix, des d'Asil.Cat celebrem que la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona s'hagin reunit amb les entitats especialitzades en asil, acordant la creació dels respectius Grups de Treball amb l'objectiu d'enfortir l'acollida i l'atenció de les persones refugiades que arribin a Catalunya. No obstant, considerem indispensable que, al seu torn, ambdós òrgans es coordinin per evitar duplicitats i permetin que les actuacions es regeixin per criteris d'eficiència i eficàcia en la resposta.

També considerem molt positiu que l'Ajuntament de Barcelona hagi decidit destinar un pressupost addicional de 10,5 milions d'euros a l'acollida de les persones refugiades a la ciutat. En aquest sentit, emplacem a la Generalitat de Catalunya a seguir el camí del consistori barceloní per tal de coresponsabilitzar-se pressupostàriament en el que ha de ser un esforç compartit.

Tanmateix, volem recordar que a més de les persones refugiades reubicades d'Itàlia, Grècia i Croàcia, acordades en el passat Consell de Ministres d'Interior de la Unió Europea –en nombre insuficient al nostre parer, tenint en compte que es tracta de 120.000 persones quan l'ACNUR afirma que, a 22 de setembre, 477.906 persones han arribat a territori europeu–, continuen arribant persones refugiades a casa nostra per altres motius de persecució a les que igualment cal atendre, alhora que no podem oblidar aquelles que han anat arribant en el darrer any.

Evitar xarxes paral·leles d'acollida

Des d'Asil.Cat, com a xarxa d'entitats especialitzades en protecció internacional presents a Catalunya, considerem molt encertada l'aposta per

Reflexions

un model d'acollida professionalitzat que s'ha fet des de les administracions catalanes. Pensem que la millora en l'atenció de les persones refugiades a Catalunya s'ha de traduir en un augment dels recursos de què disposen les entitats especialitzades, que permeti oferir una atenció integral i de qualitat tant a les persones que ja estan presents al territori com a les que s'espera que arribin al llarg dels propers mesos.

nes sol·licitants de protecció internacional i refugiades que ja es troben al nostre país.

Garantir una acollida professional, integral i especialitzada

L'acollida de persones refugiades no pot ser entesa únicament com la prestació d'un recurs residencial, sinó que cal prendre consciència

No obstant això, volem mostrar la nostra preocupació pel fet que la possible arribada d'aquest nou contingent de persones refugiades a Catalunya pugui derivar en la coexistència de dos processos d'acollida paral·lels i diferenciats, que pugui suposar un greuge comparatiu per a les persones refugiades que ja es troben al nostre país. És per aquest motiu que és necessari reforçar les infraestructures d'acollida existents a Catalunya, actualment molt precàries, per tal de millorar les condicions en què viuen les perso-

nes que aquestes persones han patit greus vulneracions dels drets humans. Per aquest motiu, necessiten una atenció jurídica, social, psicològica i/o psiquiàtrica especialitzada, particularment aquelles persones pertanyents a col·lectius específics com les LGBTI, els menors no acompanyats o les víctimes de tràfic d'éssers humans, entre d'altres. Cal fer una bona detecció d'aquestes situacions i oferir dispositius d'acollida adaptats a les necessitats dels grups en situació de major vulnerabilitat. Així mateix,

Reflexions

aquesta acollida integral i especialitzada és necessària per tal de garantir un procés d'inclusió social a casa nostra.

Garantir els recursos per afavorir processos de plena inclusió

A més de plantejar l'acollida de les persones refugiades des d'una perspectiva integral i especialitzada, cal enfortir els recursos educatius, formatius, ocupacionals, lingüístics, esportius, culturals i tots aquells que contribueixin a la creació d'una xarxa social i afectiva per a aquestes persones, per tal d'afavorir els seus processos d'inclusió social. En aquest sentit, els municipis, les entitats, les associacions de veïns, els col·legis professionals, les escoles, els sindicats i, en definitiva, tot el teixit associatiu català hi té un paper fonamental.

Sensibilitzar a la ciutadania

De la mateixa manera, considerem que caldria emprendre accions de sensibilització ciutadana:

L'acollida de refugiats no anirà en detriment dels programes socials per a la població autòctona

fent pedagogia i abordant l'acollida de persones refugiades en positiu, com a política de respecte, defensa i garantia de drets humans i evidenciant les valuosíssimes aportacions que han fet al llarg de la història les persones refugiades a les respectives societats que les han acollit. És fonamental explicar que la seva acollida no anirà

en detriment dels programes socials ja existents per a la població autòctona, que també pugui patir les conseqüències de la crisi econòmica. Per tant, cal que treballem, des d'una perspectiva de drets humans, en la defensa de polítiques pú-

Cal enfortir els recursos que contribueixin a crear una xarxa social i afectiva per a aquestes persones

bliques que protegeixin a les persones que ho necessiten independentment del seu origen.

Desenvolupar una política pública catalana de protecció internacional

Pels motius exposats anteriorment i, malgrat els grans avenços que s'han produït en les últimes setmanes, des d'Asil.Cat volem emfatitzar que la millora de la situació de les persones refugiades no passa únicament per una resposta a la situació d'emergència que es viu actualment, sinó que cal desenvolupar una política pública en matèria de protecció internacional que sigui sostenible a llarg termini. És per això que continuem demanant a la Generalitat de Catalunya que desenvolupi i implementi el conjunt de mesures contingudes al

Pla de Protecció Internacional a Catalunya, aprovat el 28 de gener de 2014, dotant el seu desplegament dels recursos econòmics necessaris.

Les entitats signants d'aquest comunicat són: ACATHI, CCAR, Fundació ACSAR, el PEN Català i Sicar cat - Adoratius.

Violacions de Drets Humans

CONFLICTES ACTUALS; CONFLICTES OBLIDATS

Una resposta insuficient a la “crisi dels refugiats”

Des del passat mes d'agost, l'anomenada “crisi dels refugiats” ompli les portades dels diaris i els telenotícies. Es diu que estem davant de la major crisi migratòria i humanitària a Europa des de la Segona Guerra Mundial. Davant d'aquest fenomen alguns països europeus han decidit aixecar les fronteres per tancar-les unes setmanes més tard, algunes ciutats s'han pronunciat com a ciutats-refugi i la Unió Europea davant de la pressió ciutadana ha augmentat la xifra inicial de refugiats per reubicar de 40.000 a 120.000. Totes aquestes accions van en la bona direcció, però són insuficients.

D'una banda, la reubicació s'ha de realitzar de manera immediata i ha de garantir una protecció i acollida adequades a les necessitats dels refugiats. A més, tenint en compte que es calcula que han arribat unes 470.000 persones amb el que portem d'any, la xifra de 120.000 és mínima. De l'altra, aquesta conjuntura s'hauria d'aprofitar per impulsar un Sistema Europeu Comú d'Asil que garanteixi els drets dels refugiats a nivell del continent. Així mateix, s'haurien d'aprovar mesures per garantir vies d'accés legal i segures als nostres països i evitar així, d'una banda, els perills als quals s'afronten tots aquests refugiats i d'altres migrants en el camí per arribar a Europa i, de l'altra, lluitar al mateix temps contra les màfies.

El conflicte turcokurd, un conflicte menyscabat

El conflicte turc amb els rebels kurds ha sofert una escalada de tensions aquests darrers mesos. Després de l'alt al foc de març de 2013 semblava que aquest conflicte de més de 30 anys estigués arribant a la fi i, especialment, després del rol que van jugar els kurds a mitjans de 2014 contra l'Estat Islàmic a Síria. Tanmateix, el juliol passat Turquia va bombardejar les bases del Partit dels Treballadors del Kurdistan (PKK) al nord d'Iraq, després que els rebels matessin dos policies, fet que va reiniciar el conflicte. Aquesta escalada de la violència pot influir de manera decisiva en les eleccions del mes de novembre, d'una banda, posant en dubte la seva qualitat d'eleccions lliures i imparcials i, de l'altra, probablement perjudicarà al Partit Democràtic del Poble (HDP), format per kurds i lliberals turcs que, per primera vegada va aconseguir representació a las passades eleccions del mes de juny. Però les implicacions s'estenen més enllà del nivell intern, ja que pot agreujar la ja molt fràgil “estabilitat” regional.

Myanmar: es culminarà el procés de pau?

Després de més de sis dècades de conflicte intern, les properes setmanes de setembre i octubre són decisives per al futur de Myanmar. El procés de pau que es va iniciar al 2011 va aconseguir diversos èxits en els seus inicis, com ara signar alts al foc bilaterals amb una dotzena de grups armats. Malgrat tot, ara per ara encara no s'ha aconseguit signar un alt al foc a nivell nacional i les negociacions polítiques encara es veuen llunyanes. Si no s'aconsegueix signar un alt al foc a nivell nacional abans de les properes eleccions del mes de novembre, es perdrà la millor oportunitat que ha tingut el país durant els últims 60 anys d'entaular negociacions polítiques. A més, tot i que l'acord

Violacions de Drets Humans

proposat està llunys de ser perfecte, és bastant improbable que s'arribi a un acord millor en un futur pròxim. En aquest context, destacar que Myanmar celebrarà aquest mes de novembre les primeres eleccions lliures des del 1962, any en què es va imposar l'actual dictadura militar. Finalment, després de tants anys es podrà presentar el partit de la premi Nobel de la pau Aung San Suu Kyi.

PERSEGUIDES PER SER DONES

La Xina i el seu doble joc

La Xina presidirà la reunió de principis d'octubre sobre empoderament de les dones a la seu de les Nacions Unides a Nova York. No obstant això, l'actitud de la Xina dins de casa seva envers els drets de les dones és completament diferent. Actualment hi ha almenys 11 activistes dels drets humans privades de llibertat, moltes més pateixen persecució i en els últims anys, les autoritats xineses han tancat almenys tres ONG que treballen pels drets de les dones. A tall d'exemple, al mes de març 5 activistes dels drets de les dones van ser detingudes per voler celebrar el Dia Internacional de la Dona amb una campanya contra l'assetjament sexual. Tal i com denuncia Amnistia Internacional, Su Changlan de 44 anys podria ser condemnada a 15 anys de presó per "incitar a la subversió del poder de l'Estat" per fer campanya perquè es posi fi a la violència contra les dones i al matrimoni forçat i precoç. La Xina abans de promoure la seva presència a nivell internacional en pro dels drets de les dones, hauria de millorar el respecte dels drets humans a casa seva.

Els abusos sexuals a les missions de pau a la República Centreafricana

La violació d'una nena de 12 anys el passat mes d'agost per part de les forces de manteniment de la pau de l'ONU a la República Centreafricana, és l'última d'un seguit de notícies sobre els abusos sexuals comesos per les missions de pau de Nacions Unides. Davant d'aquest incident, el secretari general Ban Ki-moon, va convocar a l'agost una reunió del Consell de Seguretat de l'ONU i al mes de juny va crear un grup de revisió independent extern per examinar la implicació de Nacions Unides en aquestes denúncies d'explotació i abusos sexuals. Aquestes operacions han de proporcionar protecció precisament a les persones de les quals estan abusant. Per això, les Nacions Unides han de donar exemple i exigir la rendició de compte i implementar una política de tolerància zero davant d'aquests abusos comesos per les operacions de manteniment de la pau.

La situació de les dones dàlit a l'Índia

Dues germanes d'àlits de 23 y 15 anys de la regió d'Uttar Pradesh, a l'Índia, van haver de fugir de casa per temor a ser violades i obligades a desfilars nues com a càstig perquè el seu germà s'havia fugat amb una dona casada d'una casta dominant. Tot i que el panchayat, l'òrgan de govern del poble format per homes no escollits per sufragi, qui suposadament va ordenar el càstig nega les acusacions, aquesta mena de càstigs ocorren i les dones a l'Índia són sovint castigades per crims que no han comès. Afortunadament, aquest setembre el Tribunal Suprem de l'Índia ha reconegut la vulnerabilitat d'aquesta família d'àlit de sofrir discriminació i violència per la seva casta.

Violacions de Drets Humans

DRETS ECONÒMICS, SOCIALS, CULTURALS I AMBIENTALS

Les conseqüències de no garantir el dret a la salut universal a l'Estat espanyol

Diversos mecanismes de protecció dels drets humans de Nacions Unides i del Consell d'Europa han demanat al Govern espanyol que asseguri l'accés a l'atenció sanitària universal sense discriminar a les persones migrants. Limitar l'accés a l'atenció sanitària té conseqüències devastadores per a la societat, algunes d'elles ja es fan paleses però moltes d'altres afloraran a mesura que passa el temps. A tall d'exemple, el Comitè per a l'Eliminació de la Discriminació contra la Dona de Nacions Unides ha assenyalat que el Real Decret Llei 16/2012 ha tingut un gran impacte sobre les dones migrants i, com a conseqüència, s'ha perdut l'oportunitat d'identificar a víctimes de violència de gènere i víctimes de tracta. Amnistia Internacional, juntament amb d'altres organitzacions, tot i reconèixer que s'han fet alguns avenços en aquest aspecte, afirmen que l'acció clau és reformar la legislació que determina aquesta exclusió sanitària i garantir l'accés a la salut com un dret humà.

El dret a l'educació en la vida dels refugiats afganesos

El dret a l'educació sol quedar relegat a un segon pla a la vida dels refugiats. Tanmateix, la guanyadora del premi Nansen Refugee 2015, Aqeela Asifi, ha demostrat que "quan eduques a mares, eduques a les futures generacions. Per això, educar dones és educar generacions". Aqeela Asifi, afganesa refugiada al Pakistan des de fa ja més de 20 anys, va començar la seva escola amb un tenda i 20 alumnes. Actualment ja ha educat a més de 1.000 nenes refugiades. Tal i com assenyala l'ACNUR, tenint en compte que 2,6 milions d'afganesos viuen a l'exili, més de la meitat són nens i només 1 de cada 2 nens refugiats pot accedir a l'escola primària i 1 de cada 4 a l'escola secundària, la tasca de Aqeela Asifi ha suposat un gran pas per als nens i nenes refugiades i ha obert les portes de les generacions futures.

On queda el dret a l'habitatge?

Centenars de persones corren el perill de ser desallotjades forçosament de les seves cases a l'assentament informal de Badia East a Nigèria en trobar-se les excavadores enfront seu a mitjans d'aquest mes de setembre per iniciar les demolicions. Els residents van ser avisats només amb un dia d'antelació sobre la demolició de les cases d'aquest assentament. Aquesta demolició ve autoritzada per una sentència dictada per un tribunal a favor d'un cap local que vol reclamar les terres on estan construïts aquests habitatges. Tot i que el cas ha arribat als tribunals, les persones afectades no van formar part del plet i, per tant, no poden presentar un recurs. Com denuncia Amnistia Internacional tampoc no van ser consultats per les autoritats sobre les demolicions ni se'ls ha proporcionat un allotjament alternatiu.

ORIENTACIÓ SEXUAL I IDENTIDAD DE GÈNERE

Polònia i els crims d'odi

Aquest mes de setembre, Amnistia Internacional ha presentat un informe en què afirma que el sistema jurídic de Polònia té unes llacunes importants pel que fa a la protecció del col·lectiu LGTBI i d'altres minories, com ara les persones sense sostre i els discapacitats, contra els crims d'odi. El col·lectiu LGTBI està al punt de mira d'actituds discriminatòries generalitzades i arraigades a la societat polonesa. Només al 2014 es van registrar 120 crims d'odi homòfobs, tot i que no hi ha estadístiques oficials fiables i, per tant, es tem que la xifra real sigui molt major. A més, s'ha paralitzat la reforma del Codi Penal que incloïa un projecte de llei presentat al 2012 per protegir al col·lectiu LGTBI, entre d'altres col·lectius, contra els crims d'odi. Tenint en compte que Polònia viurà unes eleccions d'aquí a dos mesos, aquesta conjuntura hauria d'aprofitar-se per promoure mecanismes institucionals que garanteixin la protecció d'aquests col·lectius.

La situació del col·lectiu LGTBI a Tunísia

El 22 de setembre un noi de 22 anys ha estat sentenciat a 1 any de presó per actes homosexuals a Tunísia. L'article 230 del codi penal tunisià criminalitza la sodomia i la condemna a tres anys de presó. A més a més, la policia du a terme exàmens forenses anals a les persones sospitoses de cometre actes homosexuals. Aquests exàmens són intrusius, cruels i degradants i violen la llei internacional, així com la ètica mèdica i professional. De fet, el Comitè contra la tortura de les Nacions Unides les ha reconegut com a tortura. Arran d'aquest cas s'ha obert el debat públic sobre els drets del col·lectiu LGTBI a Tunísia. És un primer pas, però només derogant l'article 230 i despenalitzant les relacions entre persones del mateix sexe podrà començar a garantir-se la protecció d'aquest col·lectiu contra la discriminació i la violència.

Els “dancing boys” afganesos

La costum dels “dancing boys” lluny de desaparèixer està guanyant més popularitat en certes regions de l'Afganistan. Els “bacha bazi” com es coneix localment als “dancing boys” solen ser nens d'entre 12 i 18 anys obligats a ballar a esdeveniments i celebracions, de vegades vestits com a nenes, i sovint són abusats sexualment pels convidats després de les actuacions. Aquests nens solen venir de contextos pobres, acollits per famílies benestants que els ofereixen feina com a treballadors domèstics, a botigues i hotels. Un dels majors obstacles per acabar amb aquesta pràctica és la inexistència d'una llei concreta que ho prohibeixi. No obstant, com menciona Mohammad Ibrahim Samadi del departament de justícia de la província de Kunduz, l'article 430 del codi penal afganès condemna a 3 anys de presó a aquelles persones que cometen actes de “llibertinatge i vici” i, per tant, la costum dels “bacha bazi” podria encabir dins d'aquest article. El problema real és que el govern no s'esforça gaire per implementar la llei en aquests casos.

Testimoniatge

Fodoy

Refugiat polític de Gàmbia

El testimoniatge de Fodoy s'ha publicat aquest mes de setembre al web del projecte [“Nusos, vides refugiades”](#). Aquest projecte, impulsat pel fotoperiodista Albert González i que compta amb la participació de la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat, mira de transmetre la història de cinc sol·licitants d'asil que estan refent la seva vida a la ciutat de Barcelona. El concepte “nusos” representa tant els entrebancs que van haver d'afrontar

aquestes persones a l'hora de decidir abandonar els seus respectius països com el lligam que estan construint a la societat d'acollida.

Fodoy vol dir ‘professor’ en [mandinga](#), la llengua d'alguns països de l'Àfrica Occidental. I Fodoy és el pseudònim que aquest jove de Gàmbia exiliat a Barcelona ha triat per cobrir la seva identitat. La seva difícil situació penal a Espanya i la constant persecució política de Gàmbia l'obliguen a amagar-se, amb l'esperança que en el futur pugui tenir una vida normal.

És d'un poble prop de Serrekunda, la ciutat més gran de Gàmbia. Era el primogènit d'una família de 10 germans i aquesta mateixa condició el va obligar a deixar els estudis quan era un nen per ajudar el seu pare en el conreu. “Jo volia estudiar, però no em van deixar perquè havia de seguir la tradició familiar”, lamenta.

De jove, a part de tasques de voluntariat social, va simpatitzar amb el [United Democratic Party \(UDP\)](#), el partit opositor al president Yahya Jammeh que és al poder des del cop d'estat de 1994.

Fodoy va aprendre l'ofici de sastre i va obrir un petit taller en un poble veí. Però poc després va sofrir un incident amb els militars que estaven reduint una manifestació universitària just davant del seu negoci. Després d'amagar-se tota una nit a casa d'un metge amic seu, va entregar-se a les autoritats i va passar dies tancat a la presó. Després, va decidir anar a Serrekunda per retrobar-se amb la família, però de camí va topar-se amb un control militar que, de forma arbitrària, va tornar a detenir-lo i el va portar a una presó castrense on es va estar diverses setmanes. Allí, segons relata, “em torturaven i m'apallissaven dos cops al dia com a mínim”. Finalment, un soldat amic de la família va intercedir per alliberar-lo.

Testimoniatge

Fodoy va arribar a la conclusió que la seva vida a Gàmbia era del tot insegura. Així que el 2005 va marxar del país en direcció a M'bour, una ciutat a l'oest del Senegal. Allí, va feinejar de jardiner i hortolà durant uns mesos. Però, un cop es va trobar sense feina, va veure's forçat a tornar a Gàmbia. De nou allí, un amic vinculat a la política local el va aconsellar que fugís. "Marxa una temporada fins que es calmin les coses," recorda que

de documentació, va ser detingut i ingressat a un [Centre d'Internament per a Estrangers \(CIE\)](#) a Fuerteventura, on va quedar reclòs diversos mesos. "Allò era una autèntica presó," denuncia Fodoy. Al començament, va intentar amagar a la policia espanyola la seva autèntica nacionalitat per por de ser deportat. Finalment el van descobrir, però sortosament el van traslladar a Cullera (València), on les autoritats el van po-

li va dir aquest mateix amic que, mesos després, també va acabar a la presó.

De nou al Senegal, on va treballar unes setmanes com a transportista de mercaderies al port, es va enrolar en un vaixell mercant que anava a les Illes Canàries. "Vaig donar-li tots els meus estalvis al patró perquè m'hi deixés pujar," recorda. Va salpar del Senegal el 2007 i va arribar a Tenerife on ràpidament, per manca

de documentació, va ser detingut i ingressat a un [Centre d'Internament per a Estrangers \(CIE\)](#) a Fuerteventura, on va quedar reclòs diversos mesos. "Allò era una autèntica presó," denuncia Fodoy. Al començament, va intentar amagar a la policia espanyola la seva autèntica nacionalitat per por de ser deportat. Finalment el van descobrir, però sortosament el van traslladar a Cullera (València), on les autoritats el van po-

Ell va demanar traslladar-se a Catalunya, perquè creia que allí tindria més oportunitats laborals. Amb una documentació provisional, esperant els resultats de la seva sol·licitud d'asil, va iniciar un període que, segons recorda, el va portar per moments molt desagradables.

Testimoniatge

Durant els últims deu anys ha tingut greus dificultats per aconseguir un allotjament estable: ha estat a casa d'algun conegut, en habitacions barates de lloguer, acollit per l'agricultor que el contractava durant la temporada de fruita, en albergs per a transeünts, ocupant cases abandonades i, fins i tot, als carrers i places de Barcelona. Acceptava tota mena de feines, algunes molt mal pagades, sovint a través d'empreses de treball temporal, i assistint a tota mena de

confessava el delicte. Amb aquest paper, el jutge el va condemnar i va quedar automàticament bloquejada la seva petició d'asil fins, com a mínim, el 2017.

Fins aleshores, haurà de fer el que pugui per sobreviure sense permís de treball i sota l'amenaça de ser deportat. "No sé com ho faré," reconeix amb pessimisme, "fins i tot he pensat de suïcidar-me".

Tornar a Gàmbia no és una opció per a ell. Allí segueix imperant el mateix règim polític i la majoria dels seus companys són a la presó. Amb l'ajuda d'organitzacions socials, va esquivant els obstacles de la vida. Ha assistit a cursos de formació de cambrer i té una petita feina en pràctiques per a una empresa de costura a Barcelona,

cursos que li oferien els serveis socials. Anys després, la seva addicció al consum de marihuana el va portar a un centre de desintoxicació, on va ser acollit una temporada fins que, un cop rehabilitat, va haver de sortir a buscar-se la vida de nou.

Segons relata, uns policies de paisà a Barcelona el van detenir injustament per vendre haixix en una plaça de Barcelona. El cas va anar a judici i ell mantenia fermament la seva innocència fins que un dia, segons assegura, la policia li va fer firmar un document que, sense ell saber-ho,

des d'on fa alguns treballs per als seus pocs clients. Durant el seu temps lliure, es troba amb els amics al parc de la Ciutadella i practica tant esport com pot. "No tinc gaire cosa més a fer," reconeix.

El que més l'amoïna de la seva vida a Barcelona és el persistent "assetjament arbitrari" a què el sotmet la policia. "Des que sóc aquí m'han demanat la documentació un centenar de vegades," assegura. Però ell ho porta amb resignació. "Els africans som gent molt sofrida," explica amb orgull.